

Nova Eva - oruđe nove evangelizacije!

iPhone & Android APLIKACIJA
www.youtube.com/user/NovaEvangelizacija
<https://twitter.com/Evangelizacija>

novaevangelizacija@gmail.com
www.facebook.com/NovaEvangelizacija
www.novaeva.com

O KRŠĆANSKOM ODRICANJU

SAŽETAK za prezaposlene:

Za vas koji se slažete da je novac vrijeme, ovdje donosim sažetak. Cijeli tekst donosi iduće bitne poruke:

- Kršćansko odricanje se može razumski objasniti
- Ispravno prakticirano kršćansko odricanje uvijek ima istu motivaciju – ljubav
- Ispravno prakticirano kršćansko odricanje uvijek ima isti cilj – neko veće dobro
- Plodovi odricanja trebaju biti darovani na dobrobit bližnjega
- Kratki vodič u odricanju

Dragi vjernici,

Ovo nije nikakva važna župna obavijest, tako da u njoj nećete pronaći uobičajene informacije tipa TKO, ŠTO, GDJE i KADA. Također, ovo nije propovijed niti pobožni nagovor. Naprotiv, ovo je jedno pomalo i teološko razmišljanje. Čovjek ga treba čitati i kao duhovni nagovor, ali ipak mora koristiti i određeni mentalni napor da bi ga slijedio. Tema je ‘kršćansko odricanje.’ Tekst je podugačak, pa sam ga razlomio na kratke numerirane logičke cjeline. Osim glavnog teksta, u popratnim okvirima pronaći ćete veći broj primjera iz praktičnog života. Mnogi nisu izmišljeni. Na taj način, mislim da će tekst biti manje suhoparan.

Nova Eva - oruđe nove evangelizacije!

iPhone & Android APLIKACIJA
www.youtube.com/user/NovaEvangelizacija
https://twitter.com/Evangelizacija

novaevangelizacija@gmail.com
www.facebook.com/NovaEvangelizacija
www.novaeva.com

1. KRŠĆANI IMAJU DUŽNOST I PRAVO ZNATI I RAZUMJETI KRŠĆANSKI NAUK

Iako nas vjernike često optužuju za slijepo vjerovanje u stvari o kojima malo ili ništa ne znamo (dogmatizam), to u stvari nije istina. Prava istina jest da Crkva ne samo garantira, nego čak i zahtijeva od svojih vjernika da upoznaju istine svoje vjere.¹ Drugim riječima, u Crkvi ne postoje nikakva tajna znanja i tajni nauci, rezervirani samo za pape/biskupe/svećenike. Svaki vjernik, bez razlike, ima i pravo i dužnost proučavati sadržaj onoga što mu Crkva predlaže da vjeruje. U tome smislu, tema ovog razmišljanja biti će 'kršćansko odricanje.' Naime, česti je slučaj da se vjernici kroz korizmu odriču najrazličitijih stvari, a da istovremeno nemaju pravi odgovor – zašto to čine. Odricanje, ako ne razumijemo zašto ga činimo, lako može probuditi odbojnost. Ispravno shvaćeno kršćansko odricanje nikada neće probuditi odbojnost u onoga tko ga prakticira. Ovo razmišljanje treba Vam pomoći u tome smislu.

ČEGA SE SVE ODRIČEMO?

Pretpostavljam da svi poznajemo pojmove odricanja od mesa (nemrs), od hrane općenito (post), od slatkoga, od kave... to su ona odricanja s kojima smo svi bliski. Možda smo manje bliski s nekim drugim 'manje materijalnim' oblicima odricanja – odricanje od gledanja televizora, od slušanja glazbe, od korištenja mobitela, od bračne nježnosti, od shopping-a... Nadalje, postoje i potpuno 'duhovna odricanja,' koja je teško sažeti u jednu riječ, ali koja pojedincima često teže padaju od ovih materijalnih. Npr. ako nekome godi kada ga drugi hvale (što samo po sebi ne mora biti ništa loše), može se on truditi izbjegavati situacije gdje će ga ljudi hvaliti. Ako netko poznaje osobu koja mu nije simpatična (što samo po sebi ne mora biti ništa loše), može se truditi upravo prema toj osobi biti blag i dobronamieran. Itd.

2. PRAKSA ODRICANJA

Crkva poziva vjernike na 'odricanje' tijekom cijele godine (npr. nemrs petkom). Pa ipak, Crkva odricanje posebno naglašava tijekom 40 dana korizme. Prakse odricanja su najrazličitije i počesto zaboravljamo da odricanje može biti kako materijalno tako i duhovno. Svaki Katolik stariji od 14 i mlađi od 60 godina starosti izričito je pozvan na odricanje (post) samo dva puta u godini: na Čistu Srijedu (Pepelnica) i na Veliki Petak.

¹ Ovdje citiram kanon iz Kodeksa Kanonskog Prava: " *Laici, da bi bili u stanju živjeti po kršćanskom nauku i da bi ga i sami mogli naviještati i braniti, ako je potrebno, te da bi mogli imati svoju udio u vršenju apostolata, imaju obvezu i pravo da nauče taj nauk, svatko prema svojoj sposobnosti i svojem položaju.* " (Can. 229 §1)

Nova Eva - oruđe nove evangelizacije!

iPhone & Android APLIKACIJA
www.youtube.com/user/NovaEvangelizacija
<https://twitter.com/Evangelizacija>

novaevangelizacija@gmail.com
www.facebook.com/NovaEvangelizacija
www.novaeva.com

3. ZAŠTO SE ODRIČEMO?

Kao i obično, pitanje ‘Zašto?’ traži dva odgovora. Razlog tome je svakome jasan: kada čovjeka pitamo zašto nešto radi, on treba odgovoriti dvije stvari. Prvo, on mora objasniti što ga motivira da to radi. Drugo, on mora objasniti što time što radi želi postići. Dakako da **motiv** i **cilj** nikada nisu odijeljeni, ali isto tako nisu niti istovjetni.

SAVRŠENI MOTIV odricanja jest ljubav. Najrazličitiji motivi mogu čovjeka navesti na odricanje. Neki motivi su savršeniji, a neki drugi su manje savršeni ili čak opaki. U kršćanstvu ljubav je najviša krepost, i jedino ono odricanje koje je motivirano ljubavlju jest savršeno odricanje. S druge strane, osim ljubavi, motiv odricanju može biti i potpuno krivi. Npr. netko se može odricati zato što mrzi, pa svojim odricanjem želi drugome naškoditi. Također, čovjek se može nečega odreći samo zato što je zavidan, pa odricanjem od nečega želi drugu osobu povrijediti. Ova dva motiva vodila bi ka potpunom izopačenju kršćanskog pojma odricanja.

PRIMJERI RAZLIČITIH MOTIVA ODRICANJA

(1) Supruga ne podnosi što suprug gleda utakmice na televizoru. Ako se ona odrekne gledanja televizora kroz korizmu (što je samo po sebi dobro), ali u stvari na taj način samo želi doći u poziciju da suprugu može prigovarati, onda je njen motiv odricanja potpuno krivi. Takvo odricanje nema puno veze s ‘kršćanskim odricanjem’ makar ga radio katolik, i makar ga radio u korizmi. (2) Crkva sugerira da bi se vjernici tijekom korizme trebali odricati nečega. Pa ipak, ako bi motiv odricanju bio isključivo taj što Crkva to sugerira (ili čak zahtjeva), onda to ne bi bio baš najsavršeniji motiv. Poslušnost Crkvenim zapovijedima je dobra, ali čovjek može i bolje od toga. (3) Suprug i supruga odluče kroz korizmu subotom ne ići u shopping, s time da će to isto vrijeme izričito posvetiti boravku s djecom za koju inače ne nalaze dovoljno vremena. Ovdje je motiv potpuno ispravan – ljubav prema bližnjemu (djeci). Dakle, od tri primjera, prvi je potpuno krivi. Drugi nije loš, ali samo treći je zaista ispravan u kršćanskom smislu.

PRAVA 'META' odricanja treba biti druga osoba – ‘moj bližnji.’ Ljubav, ukoliko postoji, usmjerena je prema nekome ili nečemu.

Svaki čovjek koji kaže ‘ja ljubim’ svakako je u stanju reći i ‘koga ili što ljubi.’ U tome smislu, nije dovoljno reći samo ‘motiv mojem odricanju je ljubav.’ Time još nije puno rečeno. Cjelovita rečenica mora glasiti: ‘motiv mojem odricanju je ljubav prema ... (nekome/nečemu).’

PRIMJERI CILJEVA ODRICANJA

Velika je razlika između čovjeka koji se odriče slatkiša kroz korizmu zato da bi smršavio, i čovjeka koji se odriče slatkiša kroz korizmu zato jer želi te iste slatkiše pokloniti nekom bolesnom djetetu. U oba slučaja, motiv je ljubav. U prvom slučaju radi se o sebeljublju, a to je u kršćanskom kontekstu potpuna perverzija odricanja. U drugom slučaju radi se o ljubavi prema bližnjemu, a to je ono na što nas Krist poziva.

4. ODRICANJE OD VLASTITOG DOBRA

Odricanje od nekog vlastitog dobra jest jedino ispravno odricanje. Stotinu puta se može čuti:

‘kroz korizmu se odričem psovanja,’ ili ‘kroz korizmu se neću alkoholizirati,’ ili ‘kroz korizmu neću griješiti bludno’ itd. U kršćanskom smislu, ovakva ‘odricanja’ su apsurdni, jer se radi o zlu koje ionako nikada ne bi trebalo činiti. Ne činiti zlo pada među temeljne dužnosti na koje nas savjest uvijek poziva. Dakle, predmet odricanja nikako ne može biti

PRIMJERI PREDMETA ODRICANJA:

1) Ako bi alkoholičar rekao da se kroz korizmu odriče alkohola, a s nakanom da će nakon korizme nastaviti piti, to bi bilo ismijavanje smisla odricanja. Opijanje je samo po sebi loše, i to ne može biti predmet odricanja. 2) Pušenje samo po sebi ne mora biti zlo. Ako čovjek puši umjereno, da mu ne to ne šteti zdravlju ili kućnoj kasici, to samo po sebi nije zlo. Takav čovjek, ako bi se odrekao pušenja kroz korizmu s nakanom da npr. uštedeni novac nekome daruje, to bi bilo kršćanski pozitivno odricanje. On se odriče osobnog dobra, što nije dužan učiniti, a motiv je ljubav prema drugome (nekome će dati uštedeni novac). 3) Ako bi se suprug i supruga suglasno odlučili kroz korizmu suzdržavati od bračne ljubavi, odlučivši pri tome da tu žrtvu prikazu Bogu na neku nakanu (npr. da im djeca budu zdrava), to bi u kršćanskom smislu bilo vrlo pozitivno odricanje. Oni bi se odrekli osobnog dobra, što nisu dužni učiniti, a motiv onome što čine bila bi ljubav (nakana za zdravlje djece koju prikazuju Bogu).

neki vlastiti porok ili neko unaprijed isplanirano zlo. Istina, dobro je kroz korizmu vježbati se u izbjegavanju osobnih poroka, ali to nikako ne može biti shvaćeno kao ‘odricanje.’ Predmet odricanja može biti jedino i isključivo neko osobno dobro, a samo odricanje mora biti slobodno i bez prisile.

5. PLODOVE ODRICANJA TREBA DAROVATI DRUGOME

Maloprije je rečeno da je u kršćanskom smislu ‘odricanje od osobnog dobra’ jedino prihvatljivo odricanje. Drugim riječima, ako sam se odrekao ‘osobnog dobra,’ onda je pitanje što ću s njime učiniti. Ako osobno dobro ne ‘trošim’ na sebe (odrekao sam ga se), što ću s njime učiniti? Ovdje naše kršćanstvo dolazi posebno do izražaja – plodove ću dati drugome. Ako plodove odricanja nisam dao drugome, moje odricanje je vrlo sebeljubno i nekršćansko.

PRIMJERI DARIVANJA PLODOVA ODRICANJA

1) Ako čovjek posti kroz korizmu, onda su tu dvije vrste plodova u pitanju. S jedne strane, tu je osobna patnja koja nastaje radi posta – to je ‘plod odricanja’ koji nije opipljiv. Tu patnju čovjek treba prikazati Bogu po nekoj nakani, inače ona postaje besmislena. S druge strane, postom čovjek uštedi i određeni novac. Ako će taj novac nakon korizme potrošiti na samoga sebe, onda to odricanje opet nije imalo smisla. Taj novac treba biti darovan drugome koji je u potrebi. 2) Ako se čovjek tijekom korizme odrekao gledanja televizora, onda će plod toga odricanja biti određeno ‘slobodno vrijeme.’ Ako bi čovjek to slobodno vrijeme trošio na sebe (npr. surfanje Internetom), takvo odricanje bilo bi besmisleno. Naprotiv, taj plod odricanja (slobodno vrijeme), treba biti darovano drugome - bilo vlastitoj obitelji i boravku s supružnikom i djecom, prijateljima, Bogu u molitvi, ili nekoj karitativnoj aktivnosti...

6. OBEĆAO SAM ODREĆI SE (TIJEKOM KORIZME), A NISAM USPIO

Često puta precijenimo vlastite snage, pa se u korizmi odrećemo nečega sto na kraju ne uspijemo ostvariti. Važno je znati da time nismo počinili grijeh. Odricanje je dobro i pozitivno, no ono nije dužnost ili obveza (osim propisanih). U tome i jest veličina odricanja – činim ga potpuno slobodno i neobvezno, iz ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Dakle, bolje je ako uspijem ostvariti što sam obećao. No, ako ne uspijem, to nije grijeh. To se rađe može smatrati osobnom nesavršenošću.

Nova Eva - *oruđe nove evangelizacije!*

iPhone & Android APLIKACIJA
www.youtube.com/user/NovaEvangelizacija
<https://twitter.com/Evangelizacija>

novaevangelizacija@gmail.com
www.facebook.com/NovaEvangelizacija
www.novaeva.com

KRATKI VODIČ U ODRICANJU

Ovdje predlažem jedan klasični uzorak koji može pomoći prilikom odlučivanja o korizmenom ili bilo kojem drugom odricanju:

- 1) Trebam točno definirati koji je cilj moga odricanja – to je trenutak prepoznavanja potrebe u moga bližnjega.
- 2) Trebam točno definirati čega ću se odreći da bi u konkretnom slučaju pomogao bližnjem – to je trenutak odluke kojeg vlastitog dobra ću se odreći.
- 3) Trebam plodove odricanja prikazati – duhovnu žrtvu prikazujem Bogu, a materijalnu i fizičku pomoć bližnjemu.

ZAKLJUČAK

Kada razumom vidim neki cilj gdje svojim odricanjem mogu pomoći (dobro bližnjega), onda trebam točno definirati čega ću se odreći (vlastito dobro), i plodove svoga odricanja stvarno i darovati drugome (bilo duhovno bilo fizički). Ako bilo koji od ovih elemenata nedostaje, moje odricanje može postati nesavršeno, ili besmisleno, ili u najgorem slučaju može čak prerasti u potpuno zastranjenje. Naprotiv, odricanje od vlastitog dobra iz ljubavi prema bližnjemu postaje izvor blagoslova za obojicu. Ne treba sumnjati da je takvo odricanje Bogu drago i da ga On rado prima.

Vaš,
don Ivan